

29/2024.(05.14.) számú szenátusi határozat

A Színház-és Filmművészeti Egyetem 16/2024. (05.14.) számú Plágium Szabályzatáról

Hatályos: 2024. május 14. napjától

Preambulum

A Színház- és Filmművészeti Egyetem (továbbiakban: Egyetem) fenntartója az Egyetem Szenátusának javaslata alapján a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.), a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) kormányrendelet alapján, az Nftv. 94. § (6) bekezdése, a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 22. § (4) bekezdése, illetve az Egyetem Alapító Okiratának II.2.4. pontjában foglalt felhatalmazás alapján a hatályos Szervezeti és Működési Szabályzat Hallgatói Követelményrendszer részeként a hallgatói és oktatói jogviszonnyal kapcsolatban létrejövő szellemi tulajdon védelmének és vizsgálatának rendjéről – az alábbi szabályzatot (a továbbiakban: Szabályzat) alkotja.

Az Nftv. 11. § (1) bekezdés d) pontja értelmében az Egyetem feladata, hogy ellássa a tehetséggondozással és a tudomány társadalmi elismertségének növelésével kapcsolatos feladatokat. Ezen törvényi kötelezettség teljesítése érdekében az Egyetem célul tűzi ki, hogy valamennyi egyetemi polgár tiszteletben tartsa a szellemi tulajdont érintő hatályos egyetemi szabályzatokat és jogszabályokat az Egyetemen végzett munkája, illetve tanulmányi kötelezettsége teljesítése során.

1.§

A jelen Szabályzat célja

- (1) Jelen Szabályzat megalkotásának célja, hogy rögzítse azon elveket, amelyek biztosítják a szellemi alkotásokkal kapcsolatos, különösen a szerzői jogok tiszteletben tartását és a tudományos hivatkozással szemben támasztott szakmai követelményeket.
- (2) Jelen Szabályzat célja továbbá, hogy az Egyetemen preventív módon elkerülhetőek legyenek a szellemi alkotások sérelmével járó magatartások, valamint az Egyetem rögzítse a szerzői jogok megsértésének egyes eseteit, meghatározza a felelősségi köröket, esetleges felelősségre vonás esetén az eljárás szabályait és szankcióit.
- (3) Az Egyetem működése során:
 - a) biztosítja, hogy az Intézetek és az oktatók hatékonyan segítsék és ösztönözzék a hallgatókat a tudományos hivatkozás elsajátításával és alkalmazásával összefüggésben,
 - b) biztosítja, hogy a hallgatók elsajátíthassák a tanulmányaik során keletkező kutatási eredményeik harmadik személyek számára történő bemutatásának módszertanát,
 - c) megfelelő technikai eszközökkel és szabályrendszerrel támogatja a tudományos hivatkozás szabályai betartásának ellenőrzését,
 - d) elvárja a hallgatóktól a szerzői jog rendelkezéseinek tiszteletben tartását tanulmányi kötelezettségeik teljesítése során,
 - e) a Magyar Tudományos Akadémia Tudományetikai kódexével összhangban elvárja a hallgatóitól, az oktatóitól és a tudományos kutatóitól hogy kutatói munkájukat tisztességesen, megbízhatóan, valamint mások szellemi termékeinek tiszteletben tartásával végezzék el.

2.§

A jelen Szabályzat személyi és tárgyi hatálya

- (1) A jelen Szabályzat személyi hatálya kiterjed:

- a) az Egyetem valamennyi hallgatójára függetlenül attól, hogy milyen jellegű hallgatói jogviszonyban áll,
- b) az Egyetem volt hallgatójára,
- c) az Egyetem valamennyi oktatójára, tudományos kutatójára és óraadó oktatójára,
- d) azon személyekre, akik ügyében a jelen Szabályzat megsértése miatt eljárás indult,
- e) a jelen Szabályzat megsértése miatt indult eljárásban hatáskörrel rendelkező személyekre és szervekre.

(2) A jelen Szabályzat tárgyi hatálya kiterjed:

- a) a hallgató által egyetemi polgárként folytatott, a tanulmányai keretében tantervi követelmények teljesítése érdekében vagy azon túlmenően (ideértve a tudományos diákköri tevékenységet, szakkollégiumi tevékenységet) végzett tevékenységére, valamint az oktatók e minőségében végzett tevékenységére,
- b) azon cselekményekre, magatartásokra és mulasztásokra is, amelyekhez jogszabály vagy egyetemi szabályzat hátrányos jogkövetkezményt fűz, azonban önmagukban is a jelen Szabályzatban meghatározott szabálytalanságot valósítanak meg.

3.§

Plágium fogalma

(1) Az Egyetemmel jogviszonyban álló személy minden olyan esetben megsérti a tudományos hivatkozás szabályait, amikor más szellemi termékét sajátjaként tünteti fel. Bármely szellemi termék, amelyen a hallgató, oktató magát szerzőnek tünteti fel, a hallgató, oktató saját szellemi termékének tekintendő, ide nem értve egyes részek szabályos hivatkozással megjelölt szó szerinti vagy tartalom szerinti átvételét. Az Egyetemmel jogviszonyban álló személy felelőssége, hogy tudományos munkájában egyértelműen tüntesse fel, mely részek a saját szellemi termékei és melyek a mások gondolatai az idézési, továbbviteli, egyéb céllal átvett elemek. Ezen követelmény be nem tartása a tudományos hivatkozás szabályainak megsértését eredményezi (a továbbiakban: **plágium**).

(2) Az egyetemi hallgató a szellemi terméke megalkotásakor a felhasznált és idézett tartalmat köteles azok pontos bibliográfiai adataival ellátni. Ezen kötelezettség alapvető etikai és szerzői jogi követelmény.

(3) Plágiummal érintett tartalom lehet más szerzőtől származó:

- a) kézzel írott, internetről származó, elektronikus, szóbeli, bármilyen adatrögzítőn tárolt, illetve egyéb forrásból átvett szó és gondolat,
- b) ötlet, megállapítás, állítás, következtetés, vélemény, levezetés, megfigyelés,
- c) képlet, modell,
- d) adat, szám- vagy adatsor, statisztika, megoldás,
- e) ábra, grafika, kép és fénykép.

(4) A plágium elkövetésének ténye független attól, hogy a szabálytalanul átvett eredeti szellemi termék milyen nyelven jelent meg. Az idegen nyelvű szellemi alkotás felhasználására ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint az eredeti nyelven történő átvételre.

4.§

A plágium egyes nevesített esetei

(1) A plágium súlyos esetének minősül:

- a) egészében, vagy jelentős részben más szerző által készített szellemi termék sajátként történő feltüntetése,
- b) más szerző alkotásainak részbeni eltulajdonítása, fontos gondolatok, részek, alfejezetek átemelése hivatkozások nélkül,
- c) más szerzők kutatási eredményeinek közreadása hivatkozással, de annak világossá tétele nélkül, hogy a szerző csupán ismerteti az eredeti szellemi alkotást,
- d) más szerző lényeges felfedezésének, gondolatának, eredményének, modelljének, felmérésének, megállapításának, gondolatkísérletének közzététele az eredetire való hivatkozás nélkül, vagy az eredetire való hivatkozással, de homályban hagyva a szerző és az átvevő pontos szerepét az adott szellemi termék kimunkálásában.

(2) A plágium enyhébb esetének minősül:

- a) más szerzőtől származó szellemi alkotásból több kisebb vagy egy hosszabb szövegrészben átfogalmazott tartalom, úgy, hogy a műben nem szerepel a pontos forrásra vagy a valódi szerzőre történő hivatkozás, az csak az irodalomjegyzékben vagy a hivatkozások jegyzékében kerül feltüntetésre,
- b) két-három (nem egymás után következő) mondat szó szerinti átemelése más szerzőtől hivatkozás nélkül,
- c) szó szerinti szöveg idézése esetén az idézőjelek elhagyása, ha ugyanakkor a hivatkozás szövegben való feltüntetése megvalósul,
- d) más szerző gondolatainak hosszas ismertetése úgy, hogy a forrás említése a szövegben csak a bekezdés(ek) végén van feltüntetve,
- e) nem világosan elkülöníthető a szövegben, hogy hol fejeződik be egy hivatkozott szerző gondolatainak ismertetése és hol kezdődik a saját gondolatok ismertetése,
- f) hiányos, nem szabályos hivatkozások.

(3) Plágiumnak nem tekinthető, azonban a plágiummal azonos elbírálás alá eső cselekmények:

- a) saját, korábban már az Egyetemen beadott és értékelt szellemi alkotás változtatás nélküli, ismételt benyújtása,
- b) olyan saját szellemi termék változtatás nélküli, ismételt benyújtása az Egyetemen, ami más intézményben már korábban benyújtásra és értékelésre került,
- c) más hallgatónak saját szellemi termék önkéntes átadása kifejezetten abból a célból, hogy azt a másik hallgató a saját alkotásaként tüntesse fel,
- d) más személy felkérése arra, hogy a hallgató helyett készítsen el egy egyetemi követelménynek minősülő szellemi alkotást,
- e) olyan saját szellemi termék beadása, amelynek hosszabb része(i) már korábban szerepelt(ek) más kurzus keretében benyújtott és értékelt műben, amennyiben azt a mű jellege nem indokolja.

5.§

A tudományos hivatkozás szabályai

(1) Amikor egy műből szó szerint idézünk, a kiválasztott szövegeket betűhíven, az írásjelek pontos feltüntetésével kell átvenni.

- (2) Az eredeti mű szerzőjét csak abban az esetben nem kell feltüntetni, ha az illető ismeretlen. Az ismeretlen szerzőség tényét a hivatkozás során jelezni szükséges.
- (3) A szöveg átvételét világosan meg kell különböztetni a saját gondolatoktól, saját megfogalmazású gondolatoktól, saját megfogalmazású szövegrészekről, feltüntetve a pontos forrást.
- (4) Az idézet szövegén nem szabad semmilyen lényegi változást végrehajtani.
- (5) Más szerző művét vagy annak részletét a célhoz kötöttség elve mentén, annyiban szabad átvenni, amennyiben a mű jellege és célja indokolja, az eredeti mű integritásának sérelme nélkül.
- (6) A szó szerinti idézés legfontosabb szabályai:
- a) az idézett szövegrész kezdetét és végét idézőjelekkel („...”) jelölni kell,
 - b) a bevett hivatkozási formák valamelyikének egységes használatával fel kell tüntetni a forrás bibliográfiai adatait,
 - c) meg kell adni az idézet helyét a forrásban (például oldalszám feltüntetésével).
- (7) A tartalom szerinti idézés legfontosabb szabályai:
- a) a bevett hivatkozási formák egységes használatával fel kell tüntetni a forrás bibliográfiai adatait,
 - b) a szövegben egyértelműen közölni kell a tartalmi idézés kezdetét.
- (8) A tudományos hivatkozásokkal kapcsolatban a hallgatót képző Intézmény a szakmai sajátosságait figyelembe véve szigorúbb szabályokat is meghatározhat. Az egyes tudományterületek által meghatározott részletszabályokat a tanulmányi követelmények részeként a megfelelő megismerésre alkalmas módon és határidőben a hallgatók számára hozzáférhetővé kell tenni.
- (9) A tudományos hivatkozás oktatóra vonatkozó szabályait az adott tudományterületen érvényes konvenciók határozzák meg.

6.§

Az Egyetemmel jogviszonyban álló személyek kötelezettsége

- (1) Az Egyetem minden egyetemi polgára köteles arra, hogy mások szellemi termékeit és szerzői jogát tiszteletben tartsa.
- (2) Az Egyetemmel jogviszonyban álló személy a szerzői jog hatálya alá tartozó tudományos munkájában, így különösen, de nem kizárólagosan szemináriumi és évfolyamdolgozatban, házi feladatban és dolgozatban, prezentációban, vizsgadolgozatban, szakdolgozatban, diplomamunkában, értekezésben, bármilyen szűkebb és tágabb körben megjelenő publikációban, absztraktban köteles tartózkodni a tudományos hivatkozás szabályainak megsértésétől.
- (3) Az Egyetemmel jogviszonyban álló személy olyan minőségben (szerkesztő, szerző, egyéb) jogosult a névfeltüntetési jogát gyakorolni, amely mértékben és minőségben a tudományos mű megalkotása során ténylegesen részt vett.
- (4) A hallgató kötelezettsége, hogy megismerje és elsajátítsa a tudományos hivatkozás szakmai és egyetemi szabályait, ezeket egyetemi tanulmányai során maradéktalanul betartsa, az Egyetem által

biztosított, rendelkezésére álló lehetőségeket (tantárgyak, konzultációk, plágiumkereső szoftver) használja, kétség esetén az Egyetem segítségét kérje.

- (5) Az oktató kötelezettsége, hogy tudományos munkája során betartsa az adott tudományterületen érvényes tudományos hivatkozási szabályokat, nyomon kövesse és megismerje a tudományos hivatkozások új szabályait, az Egyetem által biztosított, rendelkezésére álló lehetőségeket (plágiumkereső szoftver) használja.

7.§

Preventív intézkedések

- (1) Az Egyetem kiemelt feladatának tekinti, hogy megismertesse a hallgatókkal a tanulmányaik során keletkező kutatási eredményeik mások számára történő bemutatásának módszertanát. Ennek érdekében a hallgatókat képző Intézetek megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a hallgatók számára – tantervi keretek között – megteremtsék a tudományos hivatkozás szabályai elsajátításának lehetőségét.
- (2) Az Egyetem törekszik a tantervi kereteken túlmenően is megfelelő lehetőségeket, fórumokat biztosítani a hallgatók számára a tudományos hivatkozás szabályainak elsajátítása érdekében, útmutatókkal, egyéb segédanyagokkal segíti a hallgatók eligazodását.

8.§

Plágium ellenőrzése, plágiumkereső szoftver

- (1) Az Egyetem plágiumkereső szoftvert működtet. Az Egyetem hallgatója és oktatója térítési díj nélkül jogosult saját tudományos munkájának ellenőrzése érdekében a plágiumkereső szoftver igénybevételére.
- (2) Az Egyetem köteles a szakdolgozatokat, diplomamunkákat, doktori értekezéstervezeteket, doktori értekezéseket az egyetemi plágiumkereső szoftver alkalmazásával előzetesen vizsgálni vagy azok előzetes vizsgálatát a hallgató kötelezettségeként előírni a jelen Szabályzatban foglalt teljesülésének ellenőrzése érdekében.
- (3) Az Egyetem az általános kötelezettségeken túl is jogosult az egyetemi plágiumkereső szoftver alkalmazásával ellenőrizni a jelen Szabályzatban foglalt hallgatói kötelezettségek teljesülését.
- (4) A plágiumellenőrző alkalmazás működtetéséért, az esetleges fejlesztési javaslatok történő előterjesztéséért az Országos Színház- és Filmtörténeti Szakkönyvtár felelős.

9.§

Eljárás plágium esetén

- (1) Az Egyetem tiltja más szerző ötleteinek, tudományos eredményeinek, szerzői műveinek tudományos hivatkozás szabályai megsértésével történő átvételét és azok saját szerzői műként való feltüntetését.
- (2) Ellenkező bizonyításig az érvényesen leadott művet a hallgató saját szellemi tulajdonának szükséges tekinteni, amelynek jogszerű felhasználási szabályairól a hatályos szerzői jogi törvény rendelkezik.

- (3) Amennyiben a hallgató bármilyen visszaélést észlel saját szellemi tulajdonának a felhasználásával kapcsolatban, ezt jelezheti az Egyetem részére.
- (4) A plágium megalapozott gyanúját az Egyetem részére bárki bejelentheti. Az Egyetem kizárólag alapos gyanú esetén folytat le egyetemi vizsgálati eljárást.
- (5) Amennyiben a hallgató által leadott művel összefüggésben az Egyetem plágium alapos gyanúja miatt vizsgálati eljárást kezdeményez, az érintett hallgatói mű értékelését az eljárás lefolytatásáig fel kell függeszteni. A mű értékelésére kizárólag a plágium kivizsgálását követően kerülhet sor.
- (6) A vizsgálati eljárás megindítására és lefolytatására az oktatástámogatási és tudományos rektorhelyettes által felkért háromtagú vizsgálati bizottság (a továbbiakban: Vizsgálati Bizottság) bír feladat-és hatáskörrel.
- (7) A vizsgálati eljárás kezdeményezésének és lefolytatásának nincs helye, ha a cselekmény észlelése óta több mint egy hónap, elkövetése óta több mint egy év eltelt.
- (8) A Vizsgálati Bizottság köteles a plágiumgyanús és a plágiummal érintett mű egyéni, eredeti jellegének, valamint egyezőségének vizsgálatát a bizottság létrehozásától számított 30 napos határidőn belül elvégezni. Az eljárási határidő indokolt esetben egyszer további 30 nappal meghosszabbítható.
- (9) A Vizsgálati Bizottság az egyezőséget egyetemi plágiumkereső szoftver alkalmazásával is ellenőrizheti. A Vizsgálati Bizottság eljárása során az egyetemi plágiumkereső szoftver eredményét is figyelembe veszi. Más plágiumkereső szoftver vizsgálati eredményének bizonyítékként történő benyújtása esetén a Vizsgálati Bizottság a plágiumkeresők eredményei közül az egyetemi plágiumkereső szoftver eredményét veszi figyelembe.
- (10) Az Egyetemmel jogviszonyban álló személy plágiumot vagy plágiummal megegyező elbírálás alá eső tevékenység megvalósítása során etikai és súlyától függően fegyelmi vétséget követ el.
- (11) Amennyiben a Vizsgálati Bizottság megállapítja a jelen Szabályzat szerinti vétség elkövetését, a vétséggel érintett hallgatói művet határozatában értékelhetetlennek minősíti.
- (12) Amennyiben a Vizsgálati Bizottság nem állapítja meg a jelen Szabályzat szerinti vétség elkövetését, és ezért a hallgatói művet nem minősíti értékelhetetlennek, az oktató a vétséggel érintett mű értékelésénél köteles ezt figyelembe venni, vagyis a mű érdemjeggyel való minősítését utólag el kell végezni.
- (13) Amennyiben a Vizsgálati Bizottság eljárása nem vétség megállapításával fejeződik be, a hallgatónak módot kell adni az esetlegesen elmulasztott vizsgák és más tantárgyi teljesítések, elmulasztott eljárási határidők (pl. jelentkezési, pályázati határidők) hátrányok nélküli pótlására, igazolására, továbbá az Egyetemnek meg kell tennie a határozatból következő szükséges intézkedéseket.
- (14) Amennyiben a Vizsgálati Bizottság megállapítja az etikai vétség elkövetését, és a cselekményt, magatartást, mulasztást mérlegelési jogkörében olyan súlyúnak ítéli, fegyelmi eljárást kezdeményez az arra hatáskörrel rendelkező szervnél vagy személynél.

- (15) A Vizsgálati Bizottság általi kezdeményezés alapján indult fegyelmi eljárásra hallgató estén a hatályos Hallgatói Fegyelmi és Kártérítési Szabályzat rendelkezéseit kell alkalmazni, oktató estén pedig az Egyetem hatályos Foglalkoztatási Követelményrendszere szerint kell eljárni.
- (16) A jelen Szabályzat megsértésével elkövetett magatartás miatti fegyelmi eljárás megindításának és fegyelmi büntetés kiszabásának nem akadályozza az, ha a Vizsgálati Bizottság ugyanazon ügyben megállapítja az etikai vétség elkövetését és etikai büntetést alkalmaz.
- (17) Jelen Szabályzat nem érinti a sérelmet szenvedett szerzőnek a mindenkor hatályos szerzői jogi törvény, Polgári Törvénykönyv vagy Büntetőtörvénykönyv által biztosított jogait, azok jelen Szabályzat szerint lefolytatott eljárás(ok)tól függetlenül az ott meghatározottak szerint érvényesíthetők.

10.§

A plágium jogkövetkezményei

- (1) Az Egyetemen jogviszonyban álló személy plágiumot vagy plágiummal megegyező elbírálás alá eső tevékenység megvalósítása során etikai és súlyától függően fegyelmi vétséget követ el.
- (2) Jogkövetkezmény etikai vétség esetén:
- a) írásbeli megrovás.
- (3) Jogkövetkezmény fegyelmi vétség esetén:
- a) megrovás,
 - b) szigorú megrovás,
 - c) egyetemi kedvezmények és juttatások maximum 6 hónapra történő csökkentése vagy megvonása,
 - d) határozott időre szóló eltiltás a tanulmányok folytatásáról,
 - e) kizárás a felsőoktatási intézményből.

11.§

Záró rendelkezések

- (1) A jelen Szabályzat a Szenátus általi jóváhagyás napján lép hatályba.
- (2) A jelen Szabályzat hatálybalépésével az Egyetem 3/2023. (03.29.) számú rektori-kancellári közös utasítással kiadott Plágium Szabályzata hatályát veszti.
- (3) Jelen Szabályzat hatályba lépését követően elkövetett szabálytalanságokra kell alkalmazni. Jelen Szabályzat alapján nem lehet a tudományos hivatkozás szabálytalanságát megállapítani olyan tevékenység miatt, amelyet az érintett a Szabályzat hatályba lépését megelőzően követett el.
- (4) A jelen Szabályzatot az Oktatástámogatási Igazgatóság gondozza.
- (5) A Jelen Szabályzat megtalálható és elérhető a www.szfe.hu oldalon.

Budapest, 2024. május 14.

Dr. Sepsi Enikő s.k.
rektor